

Notă informativă
la proiectul hotărîrii Guvernului pentru modificarea
Hotărîrii Guvernului nr. 1167/2008 pentru aprobarea Regulamentului
cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului.
Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite:

Proiectul dat are drept scop susținerea și țintirea celor mai defavorizate familii prin consolidarea Programului de ajutor social și a fost elaborat în scopul executării prevederilor Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social, urmare a modificărilor operate prin Legea nr. 108/2022 pentru modificarea Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social, care reprezintă primul pas în reformarea programului de ajutor social și prevăd:

- stimularea angajării persoanelor apte de muncă din cadrul familiilor beneficiare de ajutor social, prin reducerea graduală a cuantumului ajutorului social și limitarea duratei aflării acestora în program;
- creșterea numărului familiilor cu copii incluse în program, prin majorarea venitului lunar minim garantat pentru fiecare copil și a plafonului de eligibilitate a veniturilor pentru salariații cu copii;
- includerea zilierilor în program și încurajarea acestora să activeze legal, prin oferirea dreptului de a beneficia de ajutor social lucrătorilor în agricultură și ignorarea veniturilor acestora la stabilirea dreptului la ajutorul social;
- diferențierea mărimii venitului lunar minim garantat în cazul persoanelor cu dizabilități în dependență de gradul de dizabilitate stabilit, atât în cazul adulților cât și în cazul copiilor;
- susținerea suplimentară a familiilor defavorizate care au în componența sa membri de familie salariați, accentul sporit fiind pus pe familii defavorizate cu membri salariați care au în componența sa și copii.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi:

Proiectul de hotărâre prevede:

- 1) stimularea angajării persoanelor apte de muncă din cadrul familiilor beneficiare de ajutor social, prin:
 - reducerea graduală a cuantumului ajutorului social și limitarea duratei aflării acestora în program;
 - în cazul angajării în câmpul muncii a unui șomer sau zilier, veniturile salariale ale acestuia nu se iau în considerare la evaluarea dreptului la ajutor social și/sau ajutor pentru perioada rece a anului timp de 3 luni consecutive din luna angajării;
- 2) creșterea numărului familiilor cu copii incluse în program, prin:
 - majorarea venitului lunar minim garantat pentru fiecare copil;
 - majorarea ignorării din indemnizații lunare pentru îngrijirea/creșterea copilului de la 200 lei la 500 lei pe lună (*cu 300 lei*);
- 3) includerea zilierilor în program și încurajarea acestora să activeze legal, prin oferirea dreptului de a beneficia de ajutor social lucrătorilor în agricultură și

- ignorarea veniturilor acestora la stabilirea dreptului la ajutorul social;
- 4) diferențierea mărimii venitului lunar minim garantat în cazul persoanelor cu dizabilități în dependență de gradul de dizabilitate stabilit, atât în cazul adulților cât și în cazul copiilor;
 - 5) susținerea suplimentară a familiilor defavorizate care au în componența sa membri de familie salariați, accentul sporit fiind pus pe familii defavorizate cu membri salariați care au în componența sa și copii, prin majorarea plafonului de eligibilitate a veniturilor pentru salariații cu copii (creșterea mărimii ignorării din veniturile salariale de la 200 lei la 500 lei pe lună (cu 300 lei)).
 - 6) revizuirea indicatorilor de bunăstare și a scorului acestora (revizuirea Anexei nr. 5 la Regulamentul, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167/2008);
 - 7) stabilirea cuantumului venitului lunar minim garantat separat pentru un adult și separat pentru copil. Astfel, se propune ca cuantumul venitului lunar minim garantat pentru adult să fie menținut în mărime de 1363 lei (cuantumul în vigoare din 01.04.2022), iar cuantumul venitului lunar minim garantat pentru copil se propune în mărime de 1418 lei (la calculul mărimii acestuia s-a reieșit din 60% din mărimea minimului de existență stabilită pentru 1 copil în anul 2021 - 2074,6 lei indexată cu 13,94 %, având în vedere rata inflației la sfârșitul anului precedent, exprimată drept creștere a prețurilor de consum în luna decembrie a aceluiași an față de aceeași lună a anului precedent).

Tabel. Minimul de existență pe categorii de copii pe anii 2020 și 2021

Total pe țară	Media anuală, lei	
	2020	2021
Copii-total	1995,0	2074,6
Copii în vârstă de până la 1 an	803,5	835,4
Copii în vârstă de 1-6 ani	1734,5	1803,2
Copii în vârstă de 7-17 ani	2262,8	2342,5

* datele BNS

(https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/30%20Statistica%20sociala/30%20Statistica%20sociala_04%20NIV_NIV050/NIV050090.px/table/tableViewLayout1/).

Totodată, cuantumul venitului lunar minim garantat se va aplica pentru fiecare copil din cadrul familiei la calcularea venitului lunar minim garantat al familiei.

- 8) se propune intrarea în vigoare a prezentei hotărâri începând cu 01.10.2022, luând în considerare că prevederile Legii nr. 108/2022 intră în vigoare la data de 1 octombrie 2022.

Fundamentarea economico-financiară:

În tabelul nr. 1 sunt prezentate datele cu privire la beneficiarii de ajutor social pentru perioada *ianuarie- martie* 2022.

Tabelul nr. 1.

Categorii de familii defavorizate beneficiare de ajutor social	Numărul			Mărimea medie a ajutorului social, lei		
	ianuarie	februarie	martie	ianuarie	februarie	martie
1. Total familii defavorizate	39734	40543	39897	1109,25	1123,37	1128,78

2. Familii defavorizate cu copii	15257	15670	15422	2149,15	2154,43	2179,93
2.1. Total copii	36718	37802	37225	2149,15	2154,43	2179,93
3. Familii defavorizate cu șomeri	8227	8447	8060	1828,02	1825,35	1856,70
4. Familii defavorizate cu șomeri și copii	4353	4407	4250	2668,97	2682,08	2712,08
4.1. copii din cadrul acestor familii	10234	10390	10026	-	-	-
5. Familii defavorizate cu angajați	2541	2648	2617	1472,93	1469,24	1473,06
6. Familii defavorizate cu angajați și copii	2221	2320	2276	1614,42	1602,94	1618,84
6.1. copii din cadrul acestor familii	6433	6666	6594	-	-	-
7. Familii defavorizate cu persoane cu dizabilități	21284	21516	20707	711,85	730,75	7232,26
7.1. copii cu dizabilități	975	1029	950	-	-	-
7.2. Familii defavorizate cu persoane cu dizabilități severe	1762	1741	1684	745,26	778,08	799,39
7.3. Familii defavorizate cu persoane cu dizabilitate accentuată	13310	13389	12856	556,92	576,80	564,11
7.4. Familii defavorizate cu persoane cu dizabilități medie	6168	6352	6132	1020,53	1032,71	1024,82

În tabelul nr. 2 este prezentată informația cu privire la executarea bugetului asigurărilor sociale de stat, conform Raportului privind executarea BASS la situația din 01.06.2022, prezentat de Casa Națională de Asigurări Sociale, bugetul neutilizat și prognoza bugetului necesar (fără a fi operate modificări în cadrul normativ vizat).

Tabelul nr. 2.

	Buget aprobat	Buget precizat	Buget executat (conform Raportului de executare a BASS la 01.06.2022)	Devieri executat față de precizat AS pu 6 luni rămase/APRA pentru 1 lună	Buget executat, pe lună, media	Perioada rămasă pentru plată, luni	Prognoza bugetului total de mijloace necesar pentru 6 luni (AS)/1 lună (APRA) fără modificările înaintate	Diferența dintre Bugetul neutilizat și Bugetul necesar pentru 6 luni (AS)/1 lună (APRA) fără modificările înaintate
Ajutor social	681.382,20	646.382,2	239.675,7	406.706,5	39.946	6	239.675,7	118.321,7
APRA	947.333,80	732.218,4	646.460,1	85.758,3	161.615,0	1	115.440,0	-29.681,7
								88.640

Notă: De menționat că calculele prezentate în tabel s-au efectuat reieșind din bugetul executat și nu din cel calculat.

Implementarea prevederilor prezentului proiect va rezulta în următoarele creșteri de costuri și corectări bugetare necesare:

Pentru anul 2022:

- cheltuielile prestației „Ajutor social” vor crește cu estimativ 40 milioane de lei, ceea ce se încadrează în alocațiile bugetare pentru acest an (Tabelul 2), nivelul estimat de neexecutare a bugetelor alocate fiind de aproximativ 78 milioane de lei;
- executarea cheltuielilor prestației „Ajutorul pentru perioada rece a anului” va crește cu estimativ 40 milioane de lei. Această sumă se adaugă deficitului de aproximativ 30 milioane de lei estimat fără modificările înaintate;
- în acest context, se propune realocarea a 70 milioane de la prestația „Ajutor social” la prestația „Ajutor pentru perioada rece a anului” în rectificarea bugetară pentru anul 2022.

Pentru anul 2023:

- cheltuielile prestației „Ajutor social” vor crește cu estimativ 25 milioane de lei pe lună, ceea ce va presupune un cost suplimentar estimativ de 300 milioane de lei față de anul 2022. Totalul cheltuielilor cu prestația „Ajutor social” pe anul 2023 este estimat la 910 milioane lei. Aceste calcule nu includ indexarea VLMG care se va opera în 2023;
- cheltuielile prestației „Ajutorul pentru perioada rece a anului”, la un număr estimativ de 220 mii de beneficiari lunar, vor constitui 770 milioane de lei.

La estimarea impactului s-au luat în calcul următoarele ipoteze și parametri:

- creșterea cu 30% a numărului de familii cu copii beneficiari de ajutor social;
- creșterea cu 30% a numărului de familii cu salariați beneficiari de ajutor social;
- majorarea cu 396 lei a VLMG pentru un copil;
- majorarea suplimentară cu 169 lei a VLMG pentru un copil cu grad sever sau accentuat de dizabilitate;
- reexaminarea dreptului la ajutor social pentru familiile cu persoane cu grad mediu de dizabilitate;
- majorarea APRA de la 500 la 700 de lei.

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare:

Promovarea prezentului proiect de hotărâre de Guvern nu necesită operarea modificărilor în alte acte normative.

Avizarea și consultarea publică a proiectului:

Anunțul privind inițierea elaborării proiectului actului normativ a fost plasat pe situl particip.gov.md și poate fi accesat la următorul link: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-act-normativ-privind-modificarea-hotararii-guvernului-nr-11672008-pentru-aprobarea-regulamentului-cu-privire-la-modul-de-stabilire-si-plata-a-ajutorului-social/9239>. În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul și nota informativă vor fi plasate pe platforma

guvernamentală www.particip.gov.md și pe pagina web oficială a Ministerului Muncii și Protecției Sociale.
Constatările expertizei anticorupție Se va completa urmare efectuării expertizei de către Centrul Național Anticorupție.
Constatările expertizei de compatibilitate. Nu se aplică.
Constatările expertizei juridice Se va completa urmare efectuării expertizei de către Ministerul Justiției.
Constatările altor expertize Nu se aplică.

MINISTRU

Marcel SPATARI